GAZETA TRANSILVANIEÏ.

Anul al XII-lea.

№ 19. Brashov, 5. Decemvrie 1849.

☞ Прецъл ла Газета Трансілванеї ші Фоіеа пентрѫ мінте, іпітъ ші літератѫръ пе а. 1850 есте 8 ф. пе жѫмътате ан 4 ф. т. к.

Крії пъпъ ла 31. Дек. се даѳ кѫ 40 крї, іар есемпларе дела 1. Ian. 1849 пъпъ ла 31. Дек. пе 3/ лаї кѫ 2 ф. 30 крї т. к.

Ідеї ѫмбінътóре ші прегътітóре.

(Ѳртаре.)

Челе треї категорії де політікъ ші евіпеміпте атінсе ѫп Np. гр. се пот кѫпета ші ісолате впеле де кътръ алтеле, ѫпсъ атѫнчї ар требві съ пресѫпѫпет ла міжлок сеаѳ мѣрі маї пълді декът чеї карії деспарт пе Кіпа де чеелалтъ Асіъ, сеаѳ о ѫпкѣіетóре де граніцъ мѣлт маї аспръ ші маї ѫпфрікошатъ декът кіар чеа рѳсаскъ. Ачест фелїѳ де мѣрі ші ѫпкѣіеторі ѫп зїлеле пóстре пѳ маї сѫпт кѫ пътінцъ; речіпрока ѫпріврінцъ а евіпеміпгелор есте фóрте маре; пентрѫ ачееа ші поі воіпd а кѫвѫта маї ѫптеї де чеea че пе дóре маї мѣлт, адікъ ѳе Патріа ші Нъчѫнеа ші кіар ѳе алтареле пóстре, вот адѣче ѫп легѫмінте політіка ѳенералъ а монархіеї; алтміптреа пѳ се пóте.

Спре а пѳ фі сіліцї съ репедім преа мѣлте, рагъм пе опор. чітіторі ка съ треакъ кѫ мінтеа ѳакъ пѳ маї мѣлт, мъкар актеле ші доквмінтеле пѣвліче але пъчѫнеї пóстре кѫте аѳ скъпат ѳе перічпе пріп пѣвлікареа лор ѫп фоіле пóстре ѫпчепѫпd дела 15/3. Маіѳ 1848 zioa мінѫнатеї адѫнърі пріме пъчѫнале din Блаж пъпъ ла 28/16. Дек. ал ачелѣіаш ап, кънd се ціпѣ ѫп Сібіїѳ о алтъ адѫнапцъ (а чінчеа din тóте адѫнапцеле ромъне фъкѫте кѫ ѫпвоіреа потестъцеї administrative), пе каре в. Пехпер о конкіетасе ка din маї віне ѳе 250 преоцї ші челелалте капачітъцї ромъне, „спре а domolї, сеаѳ адікъ норвінd пе фацъ, а десарта пе ромъпї токма ѫп мінтеле кънd Бет вътѫнd пе Вардепер ші брван інтрасе пъпъ ла Клѣж, іар ѳе аколо ѫп 27. Дек. порнісе кътръ Бістріцъ, деспре каре ѫпсъ ла Сібіїѳ пріп о пеесплікавілъ фаталітате німіні пѳ афласе німік пъпъ тот ѫп 27. Дек. сеара! — — Ачелеаш доквмінте се афлъ кълесе ші ѫп брошѫра „Die Romänen der österreichischen Monarchie (Wien 1849, феце 143),“ пе кѫте адікъ Dn. A. Тр. Лавріанѳ пленіпотінтеле ацепт ал пъчѫнеї лѣѫѳеле кѫ сіне ле скъпъ ѳе пердере, кънd тóте челелалте хъртіі, адікъ архіва ѫптреагъ а комітетълві ромъп апѳкатъ ѳе магіарі ѫп пóптеа din 11. Мартіѳ, ѫп лок съ фіе фост пъстратъ, орі ші кѫ че скоп, еї о арсеръ маї тóтъ, ѫпкът нічї еї нічї поі пѳ пе маї пѣтем фолосі ѳе ачееаш. Доквмінте маї пóѳ се пѣвлікаръ ѳе кътръ деспѫтацїї пъчѫнеї ѫп о алтъ брошѫръ тітълатъ „Черерїле Ромапілор din Монархіа австріакъ“ (Віепа 1849), din каре впеле се трекърѫ ші ѫп колóпеле преастімателї пóстре Сорорї „Бѣковіна.“

Ашеа цінѫпd поі ѫп окі антелекрателе, вот фі ѫп старе а пе діѫѳіка поі ѫпгіпе тоцї пашії фъкѫцї кѫ скоп ші дорінцъ ѳе а пе скъпа пъчѫнеа ѳе сѫгрѫмаре ші апѫпере че пърѳреа лі америцасе din треї латърі. . . . аї ѳа о валóре, о ѫпсетнътате політікъ пе каре тотѳеапа аѳ мерітат'о; вот кѫноште іарѣш пъпъ ѫп кът поі ам фост сінчері кътръ алцїї ші кът ачеї алцїї сеаѳ пе ѫмпінсеръ кѫ речеалъ, сеаѳ пертарѣ маскъ преете тот. Дечї съ ѫмбінъм евіпеміпгеле маї пóѳ кѫ челе трекѫте пѣмаї дела капетъл апълві 1848 ші ѫпчепѫтъл а 1849.

Пъпъ пе ла Іапѫарїѳ з. к. се вѳе къ ѫп міпістерїѳл австріак пѳ се ѫпгрѫвісеръ пъреріле ла о політікъ фірмъ ші детермінатъ кътръ попóрълe орі пъчѫналітъцїле кредінчóсе але монархіеї, — фіреште нічї асупра вноr ідеї фірме ші детермінате деспре організмъл статълві ѫпгрег, деспре воїтатеа лві ші конституірea пъчѫналітъцілор ѫп сіне ші кътръ пътереа централъ. Пъпъ атѫнчї пріпчіпіва „егалітъцеї пъчѫнілор“ се пъреа а се ѫпцелеце ѳе гѳверпѳ тот кам ашеа кѫм л'аѳ ѫпцелес ші попóрълe. Атѫнчї попóрълe каре се скѣласеръ кѫ арме ѫп контра магіаріспълві пентрѫ сіне ші ѫпгрецінтатеа монархіеї ѳовѣнdіаѳ вшор ѫмпліпіреа черерілор лор, пріп „патенте ѫмпъръteшті.“ Ашеа ѳовѣнdірѣ Кроацїї деспърцірea ѳе Ѳнгаріа, сървїї о Воїводінъ кѫ воіе ѳе а се алліпі ла Кроація орі ла алтъ царъ, сасїї трансілваиї гаранцїа ѳрептърілор лор ѫп вóа конституірѣ ші пътірea ѳе Sachsenland. Ромъпіл пѳ кѫ п'ар фі штіът а се фолосі ѳе окасіѳне, чі ел аѳ крезът, кѫ фаптеле челе стрълъчітóре ші ѫпкѣіътътълві лор кътръ каса ѳреаптъ ѫп Трансілваніа вор аѫѳпце ал рекомѫнда ші аї асекѳра каса. Деспътъчѫнеа ромъпъ ѫпкѫ ътъласе ші петрѫсе ла Віепа ші Інсбрѫк пъпъ пе ла ѫпчепътъл лві Септ. Кѫ тóте ачестеа вніі ѫі ѫпвінѳеск, пентрѫ че съ пѳ стеа ромъпіі пекѫрмат лъпгъ кърте ші кабінет. Дакъ ѫпсъ ачеаста е о сміптеалъ, о рътъчіре, еа есте фóрте ескѫсабілъ.

„Ѫмпъратъл Ферdінand ѳѫпъ че санкціопасе Ѳнірпеа Трансілваніеї кѫ Ѳнгаріа, апоі пе ромъпі лі тъпъ ѳрепт ла Dieta ші міпістеріѳл вапгвреск. — Дела вчідереа лві Ѫам-

верг пе подъл Пештей дторкъндсе сорціле, в. Пехпер прін прокіетъчіпеа са din 18. Окт. стрігъ кв глас ръсвъторіб дп тótъ цара: „Скваціпъ тоці пентрв впвл ші впвл пентрв тоці;“ їар дп інстрвкчіпеа din 17. Окт. емапатъ пентрв артареа ші реглареа глótелор (Landsturm) се зіче кврат: съ тріміцъ дпаінтеші фрікъ ші катретвр, апої впде пв вор пвтé скóте ла кале алтфелів, съ „dea ші сателор фок.“ Ашеа дар пе атвнчі ротъпіі ера дтвръдішаці, петезіці, еі ера преа вні, преа кредінчоші, дпкъ ші брави, де ші пв лі се dedece маі нічі о артъ а мъпъ, декът пвмаі пе хъртіе. Токта ші ла Віена кавса ротъпъ ста фóрте біне пъпъ ла капетвл лві Декетвр. Бърваці de маре вазъ дтребаў пе вніі ротъпі карії петречеаў аколо: „Каре съпт черіле ротъпілор? De че пв віи депвтаці ші din партеа лор?“ Ротъпіі крезвnd къ ші алціі съпт тот ашеа сінчері ка еі ші сперъnd къ пе вііторіб потітіка пв ва маі вені дп конфлікт кв морала, ръспвndеаў: Петічіпеа пóстръ din Маіб есте преа кіарь. Квънтвл рецелві есте сакрв. Мерітвл кредінцеі ші ал есенціалеі пóстре конфъптъірі пентрв дптреціпатеа монархіеі конститвціопале ва фі рекпоскът. Чеа че вор къпіта алте попóрь ка пъчіпалітъці цепетіче, пóь дпкъ пв ні се ва пвтé депега дп вечі. Dвпъ атътеа маніфесте ліберале ар фі о іепврів а пе маі теме de врео реакчіпе. Dіета дпкъ есістъ. Шчл. шчл. —

Тот пе атвнчі се тръцеа дпкредінцаре токта din квзіпеле маі мвлтор вървацi de стат, къ вніпеа тътврор ротъпілор din монархіа австріакъ есте практікавілъ. Контрарії de ші пе мвшкасеръ пе асквнс, dар а ле лор пв се пріпdеаў ашеа дп сеатъ кът се прінсеръ маі тързів. — —

Вені авва поў. Лавръріле дп Італіа мерсеръ біне песпе аштептаре, дпкът Радецкі пв пвмаі пв се темеа de вп алт ресвелъ, чі се пъреа къ л'ар dорі, атът ера ел de сігвр. Інтрареа прінчіпелві Віndішгрец дп Пештеа фъръ вързаре de сънце ші мішелóса фєгъ de атвнчі а магіарілор ла Девреціп dede атът лві Віndішгрец вът ші гевернівлві din Віена о ідеъ фалсъ despre естінсітатеа ші пътрвdереа спіріталві революціонаріб дп попорвл магіар ші despre тótъ пътереа Кошвтіапілор, лвкрънd ші арістократіа магіаръ чеа консервативъ петрекътоаре дп Віена ші пе лънгъ Віndішгрец спре а конвіпце пе міністрій despre ачеea, къ ребеліпеа дп Българіа ар фі пвмаі а вніі мінорітъці пе'пстепвате. *) Тот кв ачесте ідеі се маі асоціаръ ші алтеле: къ адекъ пътереа мілітаръ а Австріеі есте пе'пвінцібілъ ші дп старе фъръ скълърі in massa а попóрълор кредінчóсе а реставілі пачеа ші лініштеа, къ прін вртаре авънd гевернівл о астфелів de пътере дп dіспвсечіпеа са, дпdетпат óрешкът ші de „вп сімцъ ал отепітъцеі,“ ар требві съ dea ла о парте орі че ажторіб ал глótелор, ка попóрълe съ пв се мъчелезе, demoralizeze, дпкрепте ші дпdвштрніаскъ дптре сіне пе веакърі дпаінте. Din ачеастъ детврпаре а політічеі армате ші пвмаі din ачеаста се пот еспліка кътева мъсврe сеаў семі-мъсврe, фапте ші ресвлтате, ла а ле кърор відере ші дптімпіпаре óмепіі пе кврс de врео трей лві стетеа дптрв міраре. Тот de аічі вреў вніі а еспліка ші дпчепътвра рестріпцерії dорінцеі попóрълор ші кроіреа вніеі централісъчвні маі стрінсе пе васе маі консервативе. Dествл къ чева маі тързів се октроіў конститвчіпеа din 4 Марцій, їар dіета імперіалъ прелвцітъ ашеа мвлт се десфіінцъ. Се маі детермінъ а пв се маі да патенте імперіале детермінате ла петічіпіленъ чвпалітъцілор. Ка прін вп трансперент се вedea о кълцъ пентрв къ се фъквсе преа мвлт.

Дптре ачестеа легъпътъре політіче Трансілваніа віне дп песпесъ стріптораре прін інтрареа лві Бет. Комітетвл ротъпеск din Сібіій дп пóптеа din 27. Dек. фв провокат а реарта попорвл ші а адміністра рествл рекрецілор. Дп 28. се ціне адвапца пвблікъ ротъпъ, а кърei конклассе се пот відеа дп протоколвл еі (тіпъріт дп Фóіа Np. 51 а. 1848). Ротъпіі промісеръ din ноў тот фелівл de ажторінцъ сігвръ ші сінчеръ, сънт кондічіпе дпсъ, ка съ пв маі фіе інкріміпаці нічі de крезі, нічі de комвпіші, нічі de сепаратіст дако-роман, dвпъ че дпшіі цепералії австріачі ле пропóкъ ла арме, дпсъ нічі de фрікоші dакъ пв ле dаў арме; глótеле съ пв маі фіе пъръсіте ші перітóре de фóме, хъціле дп лок de 7—8 зіле, кътe 7—8 септъмъні din цінтърі дп цінтърі пе цервл чел маі дпфрікошат, армате пвмаі кв нънчі ші чотеце. А трея зі dвпъ адвапцъ кade ка din нворі проіектвл de a кіема ажторівл рвшілор апвте пентрв четъціле Сібіій ші Брашов. Се дпчіпсеръ десватері, пе каре дпсъ ноі аічі ле ретъчем пвмаі пентрв къ dокvмінтеле скріse прівітóре ла епоха ачеаста din непорочіре пе ліпсеск кв тотвл; історіа дпсъ ле ва скóте ла лвмінъ. — Комітетвл ротъп прічепвсе кв кътева септъмъні маі наінте, къ тот ар фі de маре фолос мъпареа вnор депвтаці ла Віена; ашеа се алеасеръ DDnii А. Лавріанв тот одатъ ка ацепт ал пъчіпеі ші протопопвл І. Попасв. Dлві Лавріанв се адмирваръ челе маі вне рекотъндъчвні дела в. Пехпер, дпкът пе-ар прінde міраре, кът тотвш Dса фв пріміт рече de кътрe вніі вървацi de стат ла сосіреа са дп Віена, dакъ п'ам фі афлат, къ пъпъ атвнчі алціі аштептасерь ротъпілор атът de вine, дпкът комітетвл пріміт ші дптъріт de в. Пехпер ера важокоріт de „гевернів провісоріб ротъпеск,“ апої дпкъркат кв ідеі комвністіче, пропагандіст ш. а. De ші Dn. І. Маіорескв (пъскът ші крескът дп Трансілваніа din пърінці ротъпі) ачел ротъп атът de врав ші неовосіт лвкръторіб пентрв пъчіпеа са афлъпdсе ла Віена кв 1½ лвпі маі наінте, ажвнат ші de алціі врео доі ротъпі вні рефврнта ачеле дпвінвірі інферпале кв аргвмінтеле челе маі сфъртътóре, тотвш калвпіеле аліпіте одатъ de пъчіпе пв се пвteаў десфъдъчіна ашеа вnор прекът фсесерь сетъпате. Рвіпа мерсесе пъпъ аколо, дпкът чіпева дптърдіce пе ла міністрій естрактвл внеі петічві че с'ар фі dат дп пвмеле пъчіпеі ротъпе, дптрв каре ачеаста ар фі че-

*) Komandanții din Трансілваніа дпкъ о пвмїа пъпъ ла Dек. а. тр. пвмаі „фанфаронадъ вигреаскъ.“

рът дотре алте пъпте „скътіреа de dare (contributio).“ Атънчі ън міністръ, алтъ іотреа мълт воіторіѣ de вине ал ротъпілор, ъпъкъжіт стрігъ: „Кът пóте фі ън попор ашеа сімплъ пентрь ка съ претіозъ скътіреа de даяде!“ Дн ъртъ міністрьл фъ дъкредіцат, къ ачел естракт фъсесе о махінъчъне стрънъ ші неагрь, каре ротъпілор нічі одатъ пь ле трекъсе прін кап. — Din порочіре еніскопъл Андреіѣ Шаґъна дпкъ сосеште пе ла Бъкърещті, Черпъцъ ла Віена; венірь ші депътаці дела ротъпіі ънпъцені, іар din Бъковіна се афла вреo доі аколо дп лок.

Атънчі, ші сънт астфелѣ de авспічіі се сънщінтрь дп $^{25}/_{13}$. Февр. нóа петічъне а ротъпілор, кът ші а словачілор din Ънґаріа. Петічънеа ротъпъ аре ачесте сънскрічъні: Андреіѣ Шаґъна, еніскоп роман din Ардеал. Іоан Мочоні de Фъп, пропрієтарів din Ънпат. Іоан Попаск, протопоп de Брашов din Ардеал. І. Стоіка, консіліарів de контавілітате din Ардеал. А. Трев. Лъзіанъ, din Ардеал. Іосіф Поп de Мачедонфі, офічіал de контавілітате. Др. Іоан Добран, ацент de карте din Ънпат. Др. Евдосіе Хорцъзаке, пропріетарів din Бъковіна. Др. Константін Нотъц din Ънґаріа. Васіліе Чъне, офічіал дмпърът. din Ардеал. Лъчіан Мочоні de Фъп, пропріетарів din Ънпат. Іаков Болоґа, адвокат din Ардеал. Міхаіл Ботпар, депътат de дієть din Бъковіна.

(Ва ърма.)

ПЪБЛІКЪЧЪНІ ОФІЧІАЛЕ.

28. Ноетвріе. Ордінъчънеа Евел. Сале Гъверпаторълві, прін каре есте съ се таіе асвпрітóреа пеґаліте ърмать ла дпкварtірвіреа трвпелор ші ла лъареа de къръшіѣ. Пънъ акът пропріетарії повілѣ ші преоції чеі авъді аї ънор конфесівні ера скътіді де ачесте сарчіні апъсътóре. Не вііторіѣ скътіреа дпчеатъ кь тотвл. (Се дпцелеце къ дакъ тотші чінева с'ар ведеа асвпріт, аре калеа дескісъ спре а се плънце). Пентрь квартіре ші къръшіі се проміте десдъпаре.

Алте ордінъчъні дела команделе дістріктвале:

Чеі карії даь рагъмінді, черері ші плънсорі, съ пь віте ашї сънскріе пътеле, локвінца ші стареа лор, пентрь ка дерегъторііле съ пь фіе сілите а ле да ла о парте сеаь а ле амъна, нъмаї din прічінь къ пь пот афла вnde аї съ се еспедіе рескълъвніле.

Кървіреа dede дп ърма фаімосълві терроріст Іосіф Довокаі, каре фъсесе офіцір, апоі нъмеці, іар дп челе 3 лъні полімаістрь дп Сівіїѣ; ла фамілія лъї се афларь мај мълте арціпъгрії, скъле весеріченті ші сакії de фърат. Пъгъвіцій съ ші де каште ла Сівіїѣ.

Десерчъніле мілітаре се мълцеск. Дп контра ачестві рѣ се лъарь мъсре аспре пе ла тóте команделе дістріктвале —

Не лъгъ ачестеа пъблікъл дореште съ веаzь ші ордінъчънеа че се сънне къ ар съпа пентрь дптродъчереа лімпеї чермане de сінґърь офічіаль, прекът ні се сънне къ с'аь фъкът дпчеркаре дп дістріктеле Фъгъраш ші Алба Каролина, ка ашеа съ се квноаскъ пъпъ дпкът ачеаш ва фі конглъсind саь пь, кь конституціонеа імперіалъ. —

МОНАРХІА АВСТРІАКЪ.

TRANCILVANIA. Дела Марціні, $^{15}/_{3}$. Дек. Дірекціле карантінелор прімірь порвнчі а пь маі десклде нічі скріспріле прівате, дакъ пь сънт маі гроасе de $^{1}/_{2}$ de дол, ші фііпd къ ачеаста орънdвіалъ есте деадрептвл дппротіва рънdвіелеі de чемъ din а. 1837, се вede къ ші карантінеле пóстре вор се пъцеаскъ о реформъ квенітъ, de пь се вор десфіінда кь тотвл. — Такса de кърцепіе аь дпчетат дела 1. Ноетвріе ші дп локвл еі есте ън адаос de ватъ кь 3 крі ла 1 ф. Мълці спераь къ кь ачеаста ва къштіга чева негоцъ; de вом лъа дпсъ дп бъгаре de сеамъ, къ токмаі ачеі артікълі de мърфі, карії пъпъ акма плътеск маі маре вамъ, аь съ плътеаскъ ші ачест адаос маі маре, пь вedем нічі о довъндъ, аша п. е. зъхарел каре плътеште 19 ф. арц. вамъ пе мажъ (центнер, 100 пвнді) плътеа пâінте кърцірea de чемъ кь 9 крі, іарь акзма кь 19 гроші; — маре деосевіре. Кь тóте ачестеа такселе пентрь депосітвл ші такселе de складаț вітеле каре се плътеаь маі пâінте, акът аь дпчетат кь тотвл. — Карантіна Тімішълві, канаалел de къпетеніе ал комерцълві левантін пентрь Трансілванія, есте маі тóтъ префъкътъ дп рвіне de ревелі ла інтраре мъскалілор дп 8. Івніе в. к.; ші кь тóте къ мърфіле аь лъат ън звор кь мълт маі маре девът маі пâінте маі въртос марфа колоніалъ, тотші пь саь фъкът дпкъ нічі о магазіе спре депънереа ші скътіреа мърфілор. Лъгъ ачеаста маі адъче дпкъ ші бóла вітелор (лінсінd квніпчóселе тръсві) мълт спре дппедекареа негоцълві. Алтъдатъ маі мълте. △

Дп Siebenbürger Bote din 12. Дек. чітім бнеле дпвінірі греле арънкате асвпра ротъпілор din комітатвл Зърандълві de кътрь Dn. Іоан Ковач de пъчънє магіар. Ачеле дпвінірі пот съ фіе адевърате сеаь фалсе, еле дпсъ дмбръкате ашеа кът сънт, даь пе фаць din партеа скрііторілві чеа маі колкітóре пофть de ръсвнпаре, ъръ пъчънвал дпфлъкърать ші дърерea къ магіарії пь маі пот фі domni ші тірані дп ачел дістрікт.

Дедаці дела дпчепътвл каріерві пóстре пвблічістіче а пь лові нічі одатъ пе німінї, ловіці дпсъ а не апъра кь тóте арме ертате пвблічістілор, іар кь ачеаста а інформа тотодатъ ші пе гъверніѣ деспре адевърата старе а лъкърърілор, астъдатъ дпкъ вом ърма ачееаш къраре, пе вом апъра кь атът маі въртос кь кът штім, къ дпвінірі скóсе de D. Ковач асвпра ротъпілор din Зъранд сънт пеште фортъле вългате ші преаплъкъте, пе каре анті-ротъпіі ле аплікъ бъкъроші ла тóтъ пъчънеа ротъпъ, нъмаї ка дóръ одатъ ар прінде ръдъчіні ла гъверніѣ.

D. Ковач зіче: 1) кă ротъпіі din Зъранд окупаръ кърціле, тошіле аллодіале, пъдъреле, дрептвл търґвлві (бълч, іармарок) ші ал кърчмъріткві, іар пъдъреле леар пріві ка пропріетате а лор. — Noі рагъм пе гъверніѣ ка съордінезе о черчетаре северъ, пепъртінітóре дп Зъранд, кът фъкъ дъпъзі ші дппреґъреа Златнеі, апоі съ дътімпіне ръзв кь тъпъ таре; дпсъ ла черчетаре съ біневоіаскъ а ґіне дп ведере: а) кът кă преа пъцінеле фамілії магіаре кăте с'аь пръсіт din тімп дп тімп дп ашеа нъміта, Valachia transilvanica (комітатвл чел маре ал Хъцедóреі сеаь цеара Хацеґълві ші Зърандвл), дп калітате маі въртос де офічіалі de ґінат тріміші de кътрь гъверніѣл магіар, окупасеръ прін сілъ ші терроріcаре о

маре мълцime de тошiи комунале сътешті, арътаре, пъдурі, морі ачiи апропріаръ, ка ші дрептул вътеї търгълецелор; актул църаніі карі din мinte прea бine епоха ъсторфелiй de окупърі хоцешті, кь сimпла лор лоцікъ жудекъ кътъ, чеea че фaceсе ал лор ші нічі одатъ a domнiлор, ар авé тот дрептул a реокупа. D. Ковач цiе прea бine, че сънъ дисетнатъ de колонікатъръ ші локурі комунале аў прefъкут пропріетарiй дела 1820 ын аллодiатъръ, адевър, не каре дieта трансiлванъ дела 1847 ын лоцеле сале десватері арвариле ал рекупоскъ, ба ал ші осъndi кь солепітате. Adunъріле ромъне din $^{15}/_{3}$. Маіь (Блаж) ші din $^{28}/_{16}$. Dек. (Сibiiь) 1848 черврь ын каваса ачеаста комісіюнi местекате. Ын контра ачеea пропріетарiй че фъкърь ын челе 5 люні кь авереа ромънiлор? Еї ле лварь тот, пь нъмаї пътънтул, чі ші вака кь лапте ші хаina de петрeш. Vezi Honvéd ші S. B. Np. 49. — Iатъ кът domнiї пропріетарі dedeceръ есемпле перiкълос de рънічні, — сеаў дупъ плъкътул termin din Сibiiь ші Biena de — комунiст. б) Кънi н'аў нътърат D. Ковач ші сателе челе арсе de ревелiй магіарі, пентрь кa гъверніул съ афле, кь дакъ ромънiї ла мълте локурі се ашеазъ кь локuinца ын керцiле пропріетарiлор, прічina есте кь еї ын локул късчорелор dearce пь'ші пътръ фаче нічі мъкар бу адънпост de бордеiь сътеррань; anoї челе маї мълте сате ромъне с'аў арс ші denpedat de кътръ магіарі токта ын комітатул Zърand.

2) Кь ромънiї din Zърand н'ар маї сфері ынтре сine не магіарiй че се ре'нторк ла вetреле лор. — Dopim din сфелет, ка орі че animocітъцi съ ынчете одатъ диntре ромънi ші магіарі; ынсъ iарът че съ фачем дакъ скерцimea тimпулуї пь пóте вindeка deодатъ тóте рапеле. Шtim прea бine, кь тот магіарiй чел маї мълт сънце ромъneск върсаръ ын Zърand; ынтр'о zi нътаї вчіеръ еї ын Noемвріе a. тр. прeсте оптсъте вървацi, алтъдатъ 60, скърт, еї ашi пропъсесеръ a кърцi ачел цiнът de ромънi; anoї чеї маї мълцi повілi магіарi din Zърand лвaсеръ парте актівъ ла ревеліюне.

3. Кътъ Iанкъл ва фі секвестрат сечерішул магіарiлор, се пóте; ачеаста ынсъ фбсесе o мъсърь діктатъ de в. Пъхпер токта ын interesul пропріетарiлор, мъсърь пе каре o ынтреbъ ші гъверніул тріместрал ал incърцепцiлор. Aў маї бine ера, дакъ Iанкъ лъса ачеле сетънътъре ын воіа ынтъмплърeї? Ші óре дела ынчетареа ресбелулуї ынкóчелe се секвестреазъ атътea averi de a ле компромішілор? Невіновацiї фър a се маї вътеа пріn газете, теарцъ, речеврь-ле.

4) Дакъ inспекторiї вор фі анкъпd сечерішул din вара тр. пе соkотеала лор, съ се adевереze не калеа компетентъ.

5) Офіціалiї ромъні пъшї ын Zърand de Iанкъ сънт тот аццi спinі ын окiї Dлеї Ковач. Adiкъ ын ачел цiнът, unde магіарiй вeврь сънцеле бравлуї iвріст Kendi, ал невіnовatвлуї вър-бат I. Бъттеань, ал къторва преоцi ші o мiе алцi ромъні парте маре таці de фамiлiь, Dn. Ковач ар претinde ка локuiторiї съ репрimiаскъ кь кътълеле a тъпъ ші кь окiї ла пътъцит пе векiї лор тирані? — Дакъ Фълdмаршалл. прінч. Ліхтенштаін ва фі денeмит врeвнiї офіціалі ын ачел цiнът пь штim, атъта есте афаръ de нічі o ындоіалъ, кь Есел. Са н'аў продас нічі o плenипотinцъ de чева комісарiй сaў administраторiь ал църeї пóстре. Ші кът кътеазъ Dn. Ковач a ынфера кь ынмiре de „valachische Unruhen“ (търворърі ромъneшті) скъларea ромънiлор провокатъ de в. Пъхпер, комandanтеле цenерал ші комісарiь ымпърът. прін прокiетъчune din 18. ші instрукчune din 17. Окт., комунdатъ de офіцерi ымпъртешті? Adiкъ Dn. Ковач маї арe фрънтea de a прівi ын ромъні ка феліь de ревелі, — асупра кърeї пътері ші партіde, се ынцелеце прea бuнор. Ші adiкъ kondукторiї ромънiлор карії се арвикаръ ын атътea перiкъle пентрь ынтрецimea монархіеї, фър съ фie възът чea маї пецiнъ рекъпóштere, дупъ опініuнea лъї Ковач ар фі a се цiné денарте de орі че пострі? Ачеаста é лоіалітатea лъї? —

Ын врмъ дакъ D. Ковач пь е ындестълат кь манifeстul пресентъ a сігвранцеї публіче ын Трансілванiа, пь'ші прецете a кълътороі пріn Бугаріа дакъ арe керцiь; noї din партене ътълът ші петречет ын ачеаст патріь фъръ a не требуї мъкар ун бъцiшор лънгъ noї.

Блаж. Локuiторiї ачестеї четъцi се плънг ші сюпiнъ кь амар de тóте грeутъцiле ші сарчinele кăте аў къзът асупръ-ле. Еї ын Noемвріе плътірь 62 мiї ф. арц контрibуцune вeлiкъ, iар актът аў съ маї денвie алте 200 мiї ф. т. к. пь дупъ старea ші авереа, чі дупъ кът аў фост фie каре маї мълт орі маї пъцin компромiшi політічеште. Четъценiї пъгъвіръ aпróпе ла дóъ мiлióне ф. арц. пріn ардереа потелор кошътiане. Дела Авгест пънъ ла Noемвріе цiнърь дóъ трзне ынпърът. ын кварtір, кь тънкаре ші вех. търь, маї дедерь ші кăте o мiе кълърецi, mantele, кътеї ш. a. De кърund мерсе o деputъчune ла Маі. Са спре а чере ертаре ші алiпаре. — — Блажанiї маї сънт свънраці ші десперацi пентрь стръмтареа гъверніулуї, пентрь анлікареа de офіціалі петці din Бъковina ш. a., кът ші пентрь ынтродъчereа лiмбеї цermane ші ынгесзіреа сасiлор ла тот феліул de пострі. Dn. Бръп маї десфiinцъ ші пътъросъ magiстрат ал Блажулуї лъсъndu-не тоцi метварiї лъї фър нічі o леафъ, din прічinь маї вжртос кь еї ne прітірь лiмба цermanъ. Nъmaї premediteле ші потарiул сънт анлікацi ла дерегъторiї палте. — Бóла вітелор ынкъ сечерь таре пріn preцiър. (Figyelmező 6. Dek.) Sera poenitentia.

Дела komanda мiлiтарь локалъ. Ла Np. 1086. Ын чêсаро-рецеаска тiпографiь a Кърцеї ші a Статълуї ын Biena еші de кърund:

ГАZETA ЦENEPAЛЪ. IMПEPIAЛЪ. DE ЛEГЕЦ ШІ ГЪБЕРНIAЛЪ ПЕНТРЪ IMПEPIЪЛ AБСТРIEI.

Ын зече лiмбе, adiкъ ын чea цermanъ, ын цermanъ ші italianъ, ын магіарь, ын боемiкъ (каре есте лiмбъ de скріс тотодатъ a моравiлор ші a словачiлор), ын полóна, ын рътена, ын славóна (каре е тотодатъ лiмба скрісъ a вendiлор ші a каріntiанiлор), ын серво-illiріка кь слове кірiлiене, ын серво-illiріка (че е тотодатъ кроатiкъ) кь літере latine, ын лiмба ромънъ (кът ші зiк molдo-валахъ). Тóте 10 едiцiuнiле есъ ын октав iмперіал (маре) не хъртіе фiнъ de маiшнъ, кóла de 16 феце, кăте 2 кърі de кóль. Пентрь провінціа iмперіалъ Трансілванiа се пóте траце ачеаст Газетъ пріn ліверіа лъї Хохмаiстер ын Сibiiь.

РЕДАКТОР ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR IOAN ГЪТТ.